

VR Risk Değerlendirmesi Şablonu

NHS hizmetlerinin kullandığı biçim örnek alınarak
hazırlanmıştır

Konuşma-dil terapisi ve ilgili uygulamada klinik VR kullanımı için
tehlikeler, puanlama, kontrol önlemleri ve onay.

Hazırlayan: Gareth Walkom | gareth@withvr.app | [withVR](https://withVR.com) | withvr.app

Sürüm 1.0 | Nisan 2026 | CC BY-SA 4.0

Bu Şablonu Kullanmadan Önce

Bir başlangıç noktası, tamamlanmış bir değerlendirme değil

Bu bir şablondur, tamamlanmış bir değerlendirme değildir. Risk değerlendirmesi; hizmetinize, ortamınıza, hizmet verdiğiniz kitleye ve yerel politikaya özgü, klinik ve yönetsel bir sorumluluktur. İfadeleri uyarlayın, satır ekleyin veya çıkarın ve kullanmadan önce hizmetinizin sağlık ve güvenlik sorumlusuyla birlikte gözden geçirin.

Yapı, NHS hizmetlerinin genel olarak kullandığı biçimi izler: başlık bilgisi, puanlama, tehlikeler tablosu, her tehlike için kontrol önlemleri ve onay. Hizmetiniz farklı bir şablon kullanıyorsa kendi yerel biçiminize uyarlayın.

Risk Değerlendirmesi

Başlık bilgisi

Yer	Konuşma ve dil terapisi kliniği / okul / klinik servis / toplum / ev ziyareti
Çalışma yeri veya alanı	
Değerlendirilen etkinlik	Konuşma, dil, ses, iletişim veya ilgili klinik çalışmalar için sanal gerçeklik (VR) kullanımı
Değerlendirenin adı	
Tarih	
Gözden geçirme tarihi	(genellikle 12 ay)

Puanlama

Risk derecesini elde etmek için şiddeti olasılıkla çarpın. Birleşik puan, hangi eylemin gerekli olduğunu gösterir.

Şiddet	Açıklama
1	Hafif yaralanma, iş kaybı yok
2	Yaralanma, 1-7 gün iş kaybı
3	Yaralanma, 8-31 gün iş kaybı
4	Yaralanma, 31 günden fazla iş kaybı
5	Ağır yaralanma veya ölüm

Olasılık	Açıklama
1	Çok düşük olasılık
2	Düşük olasılık
3	Olası
4	Yüksek olasılık
5	Kesin veya yakın

Risk derecesi	Anlamı	Gerekli eylem
1	Önemsiz	Yok
2-5	Düşük	Değerlendirmeyi uygula
6-10	Önemli	Riski azalt
12-20	Büyük	İş prosedürünü yeniden değerlendir

Risk derecesi	Anlamı	Gerekli eylem
25	Kabul edilemez	Durdur ve yasakla; yönetime bildir

Tehlikeler

Her satır için: şiddeti (1-5) ve olasılığı (1-5) değerlendirin, risk derecesi için bunları çarpın

No.	Tehlike	Şiddet	Olasılık	Risk derecesi
1	Kaymalar, takılmalar, düşmeler	—	—	—
2	Başlığı takmışken duvarlara veya mobilyalara çarpma	—	—	—
3	Baş dönmesi, hareket tutması, göz yorgunluğu	—	—	—
4	İstenmeyen çevrimiçi veya uygulama içi içeriğe maruz kalma	—	—	—
5	Üreticinin önerdiği asgari yaş	—	—	—
6	VR yazılımına girilen kimlik tespit edilebilir bilgiler	—	—	—
7	Sıkıntı verici duyguları veya travmayı uyandıran gerçekçi içerik	—	—	—
8	Yaş veya içerik uyarısı taşıyan oyun içi görsel veya içerik	—	—	—
9	Yapay zekâ destekli özelliklerin kullanımı (örn. metin üretimi, çeviri, transkripsiyon)	—	—	—
10	Paylaşılan başlığın hijyeni ve enfeksiyon kontrolü	—	—	—

Mevcut Kontrol Önlemleri

Bu bölümü, her tehlike için hâlihazırda uygulanan kontrolleri kaydetmek için kullanın. Aşağıdaki ifadeler örnek niteliğindedir; hizmetinize göre uyarlayın.

1. Kaymalar, takılmalar, düşmeler

- Klinik odası veya saha dışı mekân, kullanımdan önce risk açısından değerlendirilir; koltuğun çevresindeki zemin alanı boştur; kablolar kullanıcıdan uzakta tutulur.
- Birey, onam formunda bu risk hakkında bilgilendirilir.

2. Duvarlara veya mobilyalara çarpma

- Başlığın Guardian sınırı (veya muadili) oturumdan önce yapılandırılır: kullanıcı bir tehlikeye yaklaşırsa görüş alanında bir kafes belirir.
- Therapy withVR oturumları oturarak yapılacak biçimde tasarlanmıştır; büyük vücut hareketleri gerekmez.
- Klinisyen, kullanıcıya kol mesafesi içinde kalır.
- Birey, onam formunda bilgilendirilir.

3. Baş dönmesi, hareket tutması, göz yorgunluğu

- Modern VR başlıkları, önceki nesillere kıyasla hareket tutmasını azaltır. Therapy withVR statiktir; kullanıcı sanal ortamda hareket ettirilmez.
- Oturumlar, kararlaştırılan süre içinde tutulur ve gerektiğinde mola verilir.
- Bireyin tıbbi geçmişi, yatkınlık oluşturan etmenler (örn. vestibüler bozukluklar, şiddetli hareket tutması) açısından gözden geçirilir.
- Oturum, herhangi bir noktada duraklatılabilir veya sonlandırılabilir.
- Birey, onam formunda bilgilendirilir.

4. İstenmeyen çevrimiçi veya uygulama içi içeriğe maruz kalma

- Başlık yalnızca klinik kullanım için kurulur. Web tarayıcısı ve uygulama mağazası engellenir veya parola ile korunur.
- İlgisiz uygulamalar yüklenmez veya erişime kapatılır.
- Çok kullanıcıli veya sosyal VR özellikleri kullanılmaz.
- Oturumlarda kullanılan uygulamalar onam formunda listelenir.

5. Üreticinin önerdiği asgari yaş

- Meta, mevcut tüketici başlıkları için asgari yaş olarak 13'ü önermektedir.
- Kullanıcılar önerilen yaşı altındaysa ebeveyn veya vasi onamı alınır ve protokol uyarlanır (daha kısa oturumlar, daha sık kontrol noktaları, başlangıçta daha basit durumlar).
- Birey veya ailesi, onam formunda bilgilendirilir.

6. Yazılımdaki kimlik tespit edilebilir bilgiler

- Therapy withVR, kişisel bilgilerin yazılıma girilmesine gerek kalmayacak biçimde tasarlanmıştır. Profiller, gerçek ad yerine işlevle etiketlenir (örn. “Profil A” veya “Çarşamba öğleden sonra alıştırması”).
- Bir profilden gerçek dünyadaki kimliğe yapılan herhangi bir bağlantı, Therapy withVR içinde değil, hizmetin mevcut klinik kayıt sisteminde tutulur.
- Birey, onam formunda bilgilendirilir.

7. Sıkıntı verici duyguları veya travmayı uyandıran gerçekçi içerik

- Klinisyen, oturum boyunca yanında bulunur.
- Bireyin rahatlığı VR'a girmeden önce konuşulur; durumlar ve avatarlar önceden üzerinde anlaşılır.
- Oturum duraklatılabilir, durum basitleştirilebilir veya başlık herhangi bir noktada çıkarılabilir.
- Yazılımdaki özelleştirme, durumun oturumun ortasında hafifletilmesine olanak tanır.
- Uygun olduğunda oturumun sonunda bir değerlendirme görüşmesi sunulur.
- Birey, onam formunda bilgilendirilir.

8. Oyun içi görsel veya içerik uyarıları

- Yazılım, oyun içi görseller veya statik görsel içerik barındırıyorsa, yaş veya içerik uyarısı taşıyan tüm görseller yazılım içinde işaretlenir.
- Bir oturumda hangi öğelerin gösterileceğini klinisyen denetler.
- Birey, onam formunda bilgilendirilir.

9. Yapay zekâ özelliklerinin kullanımı

- Therapy withVR'daki yapay zekâ özellikleri varsayılan olarak kapalıdır.
- Yapay zekâ özellikleri yalnızca bireyin açık onamı ile etkinleştirilir (bkz. onam şablonu).
- Yazılım içindeki hatırlatmalar, kişisel, hassas veya gizli içeriklerin girilmemesi konusunda uyarır.
- Klinisyen, oturum boyunca yapay zekâ kullanımı üzerindeki denetimi elinde tutar ve özellikleri oturum ortasında devre dışı bırakabilir.
- Birey, onam formunda bilgilendirilir.

10. Hijyen ve enfeksiyon kontrolü

- Başlık, kumandalar ve paylaşılan tüm aksesuarlar, her kullanıcıdan sonra hizmetin mevcut enfeksiyon kontrol protokolüne göre temizlenir.
- Başlığın birden çok kullanıcı arasında paylaşıldığı durumlarda tek kullanımlık veya değiştirilebilir yüz örtüleri kullanılır (üçüncü taraf satıcılar tarafından ayrıca satılır; withVR hijyen malzemesi satmamaktadır).
- Başlık temizlik malzemeleri klinik alanında bulundurulur.

Onay

Değerlendiren:

Yönetici veya sağlık ve güvenlik sorumlusu: _____

Tarih:

Gözden geçirme tarihi: _____

Dosyalama. Tamamlandığında, değerlendirmenin kapsadığı personel grubu ile paylaşın ve hizmetinizin sağlık ve güvenlik risk değerlendirmesi kayıtlarıyla birlikte dosyalayın. Hizmetinizin kararlaştırdığı döngüde (genellikle yılda bir) ya da bir şey değiştiğinde (yeni donanım, yeni yazılım sürümü, yeni kitle, yeni mekân) gözden geçirin.

Tamamlayıcı Kaynaklar

Ücretsiz, yazdırılabilir, CC BY-SA lisanslı

Tümüne withvr.app/resources adresinden ulaşılabilir:

Bilgilendirilmiş Onam Şablonu - bu risk değerlendirmesiyle birlikte kullanılan, kullanıcıya yönelik onam formu.

VR Uygunluk Tarama Kontrol Listesi - bireysel kullanıcı için oturum öncesi tarama.

Oturum Hazırlık Kontrol Listesi - klinisyenin oturum öncesi iş akışı.

VR'ı Danışanlara ve Ailelere Anlatmak - onam adımından önce verilecek, sade dilde hazırlanmış bilgi notu.

Klinik VR'da siber hastalık: nelere hazırlıklı olunmalı - 3 numaralı tehlikeye (baş dönmesi, hareket tutması) ilişkin arka plan bilgisi. withvr.app/blog adresinde mevcuttur.

withVR Hakkında

Therapy withVR, konuşma-dil terapisi için klinisyen kontrollü bir VR platformudur; kekeleyen kişiler tarafından, onu her gün kullanan konuşma-dil uzmanlarıyla birlikte geliştirilmiştir. withVR BV (Belçika) tarafından geliştirilip sürdürülmektedir; Google, Orange, NHS ve Meta'daki AR/VR Kullanıcı Araştırma Paneli tarafından desteklenmektedir.

Lisans: Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International. withVR'a atıf verilerek (withvr.app/resources) paylaşmak, uyarlamak ve yeniden dağıtmak serbesttir. Kullanmadan önce lütfen hizmetinizin sağlık ve güvenlik sorumlusuyla birlikte gözden geçirin.

<https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Sürüm 1.0 - Nisan 2026 - İlk yayım.